

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: *Marie Vykouková*

NÁZEV PRÁCE: *Instituce prezidenta ČR a její specifika*

HODNOTIL (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): PhDr. Mgr. Petr Jurek

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Autorka na s. 9 formuluje dva základní cíle. Deklaruje snahu o pochopení postavení prezidenta v Československu a České republice. Druhým cílem je zjištění, do jaké míry a jakým způsobem je téma diplomové práce reflektováno ve výuce na českých středních školách. Společným problémem obou uvedených cílů je jejich přílišná obecnost. Lze konstatovat, že naznačené cíle byly naplněny pouze zčásti a způsobem, který vykazuje výrazné nedostatky (viz níže).

Autorka na s. 9 a dalších místech práce uvádí, že jejím záměrem bylo mimo jiné vytvořit text „vhodný jako učební materiál“. Tento záměr však není v souladu s obecnou koncepcí vysokoškolské kvalifikační práce coby textu prokazujícího schopnost autora odborně argumentovat a strukturovaně analyzovat zvolené téma.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Práce je zaměřena na zajímavé a v soudobé politologické literatuře hojně diskutované téma, obsahové zpracování práce však působí rozporuplným dojmem. Jako problematická se jeví již samotná koncepce a rozsah tématu. Podle názvu práce by se dalo soudit, že práce bude zaměřena na instituci prezidenta v politickém systému České republiky, ve skutečnosti je však tematický záběr práce širší. Autorka se na čtyřiceti stranách práce zabývá institucemi prezidenta v československých politických systémech od roku 1918.

Práce vykazuje výrazné metodologické problémy. Autorka v úvodu deklaruje snahu o napsání případové studie (chybně přitom hovoří o případové studii jako o metodě a nikoli metodologii či výzkumné strategii). Nikde v textu však nevymezuje základní parametry případové studie – zejména nevymezuje, co je oním zkoumaným případem. To nelze vydedukovat ani z textu práce, kde se autorka zaměřuje na různé objekty a jednotky analýzy (na prezidenty v různých politických systémech, na učební pomůcky, na sebehodnocení pedagogů). Autorka mimoto nevymezila jasná kritéria hodnocení učebních pomůcek. Pouze bez jakékoli argumentace uvádí, jaký obsah bude v učebních pomůckách hledat (viz s. 114). Např. požadavek na přítomnost historické dimenze je přitom velmi kontroverzní – autorka zde nereflktuje pomyslnou dělbu práce mezi jednotlivými předměty v rámci středoškolských studijních plánů (konkrétně mezi předměty ZSV a Dějepis), na základě které nelze považovat nepřítomnost historické dimenze v učebních pomůckách za samozřejmou slabinu (je to logický výsledek uvedené dělby práce, kdy ZSV jsou koncipovány jako předmět pracující se soudobými realitami). Mimoto autorka do tohoto požadavku projektuje své mylné přesvědčení o porovnatelnosti institucí

prezidentů v jednotlivých politických systémech od roku 1918 do současnosti, které je výsledkem opomíjení výrazně odlišných kontextů v rámci jednotlivých politických systémů (k němuž by nedošlo, kdyby se autorka držela tématu daného názvem práce). V důsledku nejasně stanovených kritérií autorka své hodnocení učebních pomůcek odvíjí spíše od dojmů a vlastních názorů, argumenty opřené o jasně vymezená kritéria chybějí.

Dalším problémem je koncepce dotazníkového šetření. Autorkou provedené anketní dotazování středoškolských pedagogů rozhodně nemá parametry dotazníkového šetření a autorka se měla vyvarovat použití tohoto označení. Lze mimoto pochybovat o tom, že vhodnou metodou ke zjištění, jak je instituce prezidenta prezentována ve středoškolské výuce, je dotazování samotných učitelů (ti jsou za výuku zodpovědní a mohou mít tendenci odpovědi různým způsobem „přikrášlovat“). Spolehlivosti dosažených výsledků autorka nenapomohla ani formulací jednotlivých otázek (zejména použitím sugestivního a hodnotícího výrazu „pouze“ v páté otázce). Zadání jednotlivých otázek je mimoto dosti obecné.

Teoretická část práce má ve stávající podobě pro text nulový přínos a je v práci zbytečná. Autorka nemusela představovat strukturální charakteristiky prezidentské a poloprezidentské formy vlády, jelikož s nimi v následné analýze nijak nepracuje.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Po formální stránce je v první řadě nutné upozornit na rozsah práce, který překračuje stanovenou maximální hranici. Jazykový projev autorky je akceptovatelný, byť se v textu místy vyskytují překlepy a stylistické neobratnosti. Odkazování na zdroje odpovídá standardům, stejně jako grafická úprava práce (kromě formátu čtvrté úrovně nadpisů, která je navíc sama o sobě nadbytečná).

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Celkový dojem z práce je rozporuplný. Autorce nelze upřít snahu o vytvoření uceleného pojednání na dané téma, v důsledku nekonkrétnosti a přílišné šíře vytyčených záměrů však tato snaha nebyla zcela úspěšná. Pokud by se autorka zaměřila pouze na téma vymezené názvem práce (prezident ČR) a stanovila dostatečně specifická a relevantní kritéria pro analýzu učebních textů, spíše by dokázala využít potenciál zajímavého a aktuálního tématu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

Autorka by v rámci obhajoby měla reagovat na výše uvedené výtky. Měla by se pokusit vysvětlit svůj výrok, že práce by měla sloužit jako učební pomůcka. Dále by měla vyjasnit, na základě jakých kritérií hodnotila učební pomůcky v kap. 5.3.

Jakou roli plní v textu teoretická část práce? Proč autorka popisuje poloprezidentskou a prezidentskou formu vlády?

Co bylo důvodem pro zařazení institucí prezidenta z období před vznikem České republiky? Z jakých východisek autorka odvozuje možnost komparace tak rozličných institucí, jako byly instituce prezidenta v období první republiky, protektorátního prezidenta, prezidenta Československé socialistické republiky a současné instituce prezidenta?

Jaký alternativní způsob sběru dat by bylo možné zvolit k získání informací ohledně rozsahu a obsahu výuky na středních školách v Plzeňském kraji?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

V případě přesvědčivé obhajoby lze práci obhájit s hodnocením DOBŘE.

Datum: 19. května 2014

Podpis: